

Statsråd Helen Bjørnøy, Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Sentralt pålegg om utsortering av våtorganisk avfall fra restavfallet

Avfall er ressurser som bør benyttes som innsatsfaktor i miljøvennlig industrivirksomhet. I en rekke byer utgjør våtorganisk avfall (matavfall m.m.) så store volumer, at separat innsamling og produksjon av biogass og jordforbedringsmiddel i egne komposteringsanlegg (bioreaktor) blir kommersielt interessant. Flesteparten av norske kommuner har innført separat utsortering av våtorganisk avfall fra restavfallet. Unntaket er de største byene, som Oslo og Bergen. For å utnytte de verdifulle ressursene i våtorganisk avfall, ber Bellona Statsråden innføre et sentralt pålegg om separat utsortering av våtorganisk avfall fra restavfallet, med tilhørende krav om utnyttelse av det våtorganiske avfallet til produksjon av biogass og jordforbedringsmiddel.

Våtorganisk avfall kan deles inn i husholdningsavfall og næringsavfall (våtorganisk fra dagligvarekjeder, storhusholdninger, slakterier osv.). Ved anaerob behandling i egne bioreaktorer utvinnes metangass. Restproduktet benyttes som jordforbedringsmiddel. Kvaliteten på jordforbedringsmiddel fra bioreaktorer har jevn og forutsigbar kvalitet, samt gunstig balanse mellom de ulike næringsstoffene. Biogass fra behandling av våtorganisk avfall brukes allerede som erstatning for fyringsolje i fjernvarmeproduksjon, drivstoff i samferdselssektoren eller til produksjon av elektrisitet. En tommelfingerregel er at 10 kg matavfall blir til biogass tilsvarende 1 liter diesel..

Som eksempel kan det nevnes at Vestfold Avfall og Ressurs (VESAR) og Renovasjonsselskapet for Drammensregionen (RfD) sammen bestiller håndtering av våtorganisk avfall av biogassanlegget på Elverum som har en kapasitet på cirka 35.000 tonn i året. Til sammen betjener disse to avfallselskapene cirka 350.000 abonnenter. Tilsvarende modell kan danne grunnlag for industriell utnyttelse av våtorganisk avfall i større anlegg andre steder i Norge. Erfaringene fra for eksempel Elverum, Fredrikstad og Jevnaker, viser at det finnes interessenter i markedet.

Statens Forurensingstilsyn (SFT) har foreslått innføring av et deponiforbud mot nedbrytbart avfall innen 2009. Dette ligger også til grunn for tidligere Stortingsmeldinger om rikets miljøtilstand. I 2003 ble 1.055.000 tonn nedbrytbart avfall sendt til forbrenning, hvorav 920.000 tonn ble energiutnyttet og 135.000 tonn ble forbrent uten energiutnyttelse. Omlag 165.000 tonn ble eksportert for

energiutnyttelse, hovedsakelig til Sverige. I SFTs grunnlagsmateriale til strategi for nedbrytbart avfall viser fremskrivningene at mengden nedbrytbart avfall til forbrenning i 2010 vil ligge på 1.720.000 tonn på grunn av deponiforbudet som skal innføres fra og med 2009. Norsk kapasitet for energiutnyttelse av restavfall må altså fordobles dersom Norge ønsker å utnytte egne avfallsressurser.

Statsråden uttalte 9. mai fra Stortingets talerstol at hun *”deler ønsket om å få deponiforbudet på plass så fort som mulig”* og at *”forbudet vil kreve mer kapasitet for gjenvinning, både materialgjenvinning, biologisk behandling og forbrenning med energiutnyttelse.”* Utsortering av våtorganisk avfall fra restavfallet vil frigjøre forbrenningskapasitet og gi en økning i avfallets brennverdi. Et sentralt pålegg om utsortering og utnyttelse av våtorganisk avfall vil kunne være et godt tiltak for å stå bedre rustet til innføring av deponiforbudet i 2009.

Et sentralt påbud om utsortering av våtorganisk avfall fra restavfall, men tilhørende krav om produksjon av biogass og jordforbedringsmiddel vil gi stabile markedsincentiver for investering i anlegg for mottak av våtorganisk avfall. Bellona anmoder Statsråden om å innføre et sentralt påbud samtidig med innføring av deponiforbudet.

Oslo 11. mai 2006

Med vennlig hilsen
For Miljøstiftelsen Bellona

Gunnar Grini

Olaf Brastad